

■ **Ведай нашых!****Сплаў досведу і цікаўнасці**

У краіне выбралі найлепшых журналістаў, якія пішуць пра навуку. Сярод іх — адразу два звяздоўцы!

Нацыянальная акадэмія навук Беларусі падвяла вынікі конкурсу на найлепшае прадстаўленне навуковых дасягненняў 2015 года ў сродках масавай інфармацыі. Ён праводзіўся ў шосты раз па чатырох намінацыях: «Найлепшая публікацыя», «Найлепшы сюжэт (праграма) на радыё і тэлебачанні», «Найлепшае прадстаўленне дасягненняў НАН у сетцы інтэрнэт» і «Найлепшая публікацыя ў навукова-папулярным выданні». Апошняя намінацыя сёлета была ўпершыню. Па кожнай з намінацый прысуджаны тры прэміі. У конкурсе бралі ўдзел як прафесійныя журналісты, так і непрафесійныя аўтары. Усяго было прадстаўлена больш за 90 работ 25 аўтараў.

У суботу 16 студзеня на пасяджэнні Бюро Прэзідыума НАН Беларусі было вырашана прысудзіць прэмію конкурсу ў намінацыі «Найлепшая публікацыя»: **рэдактару аддзела адукацыі Надзеі НІКАЛАЕВАЙ і спецыяльнаму карэспандэнту аддзела навін і рэпартажаў Яраславу ЛЫСКАУЦУ** — за цыкл артыкулаў аб дасягненнях беларускай навукі. Што цікава, у нашага маладога калегі гэта ўжо другая зарар высокая ўзнагарода ў гэтай жа намінацыі. Так трымаць!

Шчыра віншуем калег з заслужанай узнагародай і зычым далейшых поспехаў на ніве журналістыкі!

Звяздоўцы.

■ **Блізкая ўлада****ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ ПА ЗАРОБКАХ
АБЯЦАЛІ ПАГАСІЦЬ ДА ЛЮТАГА**

У мінулую суботу падчас «прамой тэлефоннай лініі» намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Алег МАЦКЕВІЧ нагадаў чыноўнікам, што трэба ставіць сябе на месца радавых грамадзян.

З Шумілінскага раёна не раз званілі наконт затрымкі заробкаў. Шматдзетная маці паведамліла, што трэці месяц сям'я вымушана жыць без зарплат тых яе членаў, якія працуюць. Пры звароце ў райвыканкам жанчыне паралі... жыць на «дзіцячы» дапамогу. Маўляў, грошы нядрэнныя... Яе зямлячка таксама паведамліла, што з верасня чакае зарплату. Віцэ-губернатар жорстка паразмаўляў з прадстаўніком раённай вертыкалі ўлады. Адзначыў, што за аб'яваў трэба караць: у прыватнасці, можна панізіць клас дзяржслужачага. Чыноўнікам было даручана зняць праблему да 1 лютага. Наконт «парады» шматдзетнай маці будзе праведзена службовае расследаванне.

З Чашніцкага раёна таксама паведамлілі пра запазычанасць па заробках. У адным з раёнаў не могуць выплаціць грошы жанчыне ў дэкрэтным водпуску. Віцэ-губернатар даў каманду выплаціць дзіцячую дапамогу на наступным тыдні. Складаная сітуацыя і на недзяржаўным прадпрыемстве ў Бешанковіцкім раёне. Яно прызнае банкрутам, і па законе выплаціць людзям заробак магчыма толькі ў выніку рэалізацыі маёмасці.

На «прамую лінію» традыцыйна паступілі і камунальныя пытанні. Паказальна, што на дрэнную прыборку снегу паскардзіліся толькі двое. Амаль усе астатнія — на праблемы, звязаныя з водаабеспячэннем і ацяпленнем. У прыватнасці, у адной з вёсак Аршанскага раёна няма вады ў калонцы, а да суседняй ісці далёка. З Полацкага раёна — аналагічная скарга. Некалькі грамадзян канстатавалі, што ў іх дамах холадна.

Паколькі на «лініі» прысутнічаў кіраўнік камунальнай службы вобласці, ён адразу ж выхадзіў на сувязь з падначаленымі ў глыбінцы. Даваў заданні на працягу дня асабіста ўнікнуць у сутнасць праблем і пастарацца не зацягваць з іх вырашэннем. Вельмі эмацыянальным быў зварот адзінокай маці з Оршы. Яна распавядала, што жыве ў інтэрнаце, работу па сваёй спецыяльнасці прадаўца знайсці не можа. Апіменты атрымлівае не заўсёды своечасова. Умяляла паспрыяць у вырашэнні яе праблем. Жыхарка Віцебска папросіла паўплываць на нядобрасумленнага прадпрымальніка, які няякасна ўсталяваў металічныя дзверы.

Падчас трохгадзіннага «дзяжурства пры тэлефоне» віцэ-губернатар выслушаў каля 30 грамадзян.

— Неякія вялікія праблем сёння не агучылі. Пытанні былі традыцыйнымі: ацяпленне і гарачая вада, работа транспарту, выплата дапамог, у тым ліку і «дзіцячых»... Камунальныя пытанні, якія не вырашаюцца гадамі, — над гэтым трэба задумацца. Неабходна на месцы разбірацца. І калі хутка праблему вырашыць нельга, так і трэба сказаць людзям. Пры гэтым удакладніць, калі яна будзе вырашана, — падзяліўся ўражаннямі Алег Мацкевіч.

Адказваючы на пытанне карэспандэнта «Звязды» наконт адсутнасці званкоў ад індывідуальных прадпрымальнікаў, сказаў, што нядоўна сустракаўся з імі.

— Ці гатовая ўлада да параўнальна вялікай колькасці патэнцыйных беспрацоўных, калі гандляры не змогуць рэалізоўваць тавары з сертыфікатамі? Так! У нас у вобласці сёння каля 4 тысяч вакансій. І нам ёсць што прапанаваць у пытанні ўладкавання на працу. І на недзяржаўных прадпрыемствах не хапае працаўнікоў. Ёсць магчымасць бясплатна атрымаць новую спецыяльнасць (па накіраванні «біржы працы»). Проста трэба хацець працаваць. Калі індывідуальныя прадпрымальнікі былі ў мяне на прыёме, я ўсё гэта казаў... А што тычыцца надзей на змяненне «правілаў гульні»: адмены ўказа, які так актыўна абмяркоўваецца, Прэзідэнт сваё меркаванне агучыў. І яшчэ вясной мінулага года прадпрымальнікі ведалі, што без адпаведных дакументаў прадуцыю нельга будзе рэалізоўваць, — падкрэсліў Алег Мацкевіч.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@viazda.by■ **Надвор'е****МАРОЗ ПРЫПЯЧЭ НАПОЎНІЦУ**

У выхаднія тэмпература паветра ўначы будзе дасягаць мінус 26 градусаў

Увогуле, на гэтым тыдні чакаецца марознае надвор'е. А да выхадніх маразы яшчэ і ўзмацняцца. Не абыдзецца і без снегу, але ён будзе ўжо не такі працягла і інтэнсіўны, паведаміў начальны службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтру па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды Дзмітрый РАБАЎ.

У аўторак (на Вадохрышча) месцамі пройдзе невялікі снег. У некаторых раёнах чакаецца туман. На дарогах месцамі захавецца галалёдзіца. Максімальная тэмпература паветра ўдзень складзе мінус 4—10 градусаў. Спакойнае зімовае надвор'е прагназуецца ў сераду і чацвер. Так, уначы ў сераду месцамі, а ўдзень — на большай частцы тэрыторыі пройдзе кароткачасовы снег. На некаторых участках дарог захавецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе мінус 7—14 градусаў, пры праясненнях — да 19 марозу. Удзень прагназуецца мінус 5-12 градусаў. Амаль паўсюдна па краіне будзе ісці кароткачасовы снег і ў чацвер. На асобных участках дарог захавецца га-

лалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе мінус 7—14 градусаў, пры праясненнях — 15—17 марозу. Удзень чакаецца ад мінус 5 да мінус 12 градусаў, аднак месцамі — ужо да 14 марозу.

А вось з пятніцы з ростам атмасфернага ціску ў Беларусь пачне паступаць больш халоднае паветра з паўночных шырот. Маразы ўзмацняцца. У пятніцу месцамі пройдзе кароткачасовы снег, на дарогах захавецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ўжо мінус 11—18 градусаў, а пры праясненнях будзе ўжо да мінус 19—23. Удзень прагназуецца мінус 7—14 градусаў, месцамі — да 16 марозу.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных спецыялістаў, у суботу і нядзелю месцамі пройдзе кароткачасовы снег, на дарогах захавецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе мінус 13—20 градусаў, а вось пры праясненнях будзе ўжо да 21—26 марозу. Удзень чакаецца 7-14, месцамі — да 17 марозу.

Дзмітрый Рабаў адзначае, што фактычна на Хрышчэнне не заўсёды бывае марознае надвор'е. Звычайна ў Мінску сярэдняя сутачная тэмпература паветра 19 студзеня складае мінус 7,2 градуса. Прыкладна адзін раз на 6-7 гадоў яна вышэйшая за нуль, раз на чатыры гады — ніжэйшая за мінус 10 градусаў. «А вось ніжэй за мінус 20 градусаў сярэдняя сутачная тэмпература апускаецца вельмі рэдка — прыкладна адзін раз на 25-30 гадоў. Але за перыяд глабальнага пацяплення, які пачаўся з канца 80-х гадоў мінулага стагоддзя, на гэта свята асабліва холадна было ў 1995 годзе, калі сярэдняя сутачная тэмпература была ніжэйшай за мінус 10 градусаў (мінус 11,7) і ў 2006 годзе — сярэдняя сутачная тэмпература тады была ніжэйшая за 20 марозу (мінус 22,6 градуса).

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@viazda.by

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

ТРЭНАЖОРЫ,
КАМП'ЮТАРЫ
І МАЙСТЭРНЯ

У дзень сацыяльнага работніка цудоўны падарунак атрымалі ў Карэлічах супрацоўнікі цэнтру сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва і яго наведвальнікі.

У рэканструаваным, фактычна новым будынку цэнтру (бюджэтныя затраты склалі каля 7 мільярд рублёў) размясціліся 6 аддзяленняў, у тым ліку дзённага знаходжання для пажылых людзей і інвалідаў. Цяпер тут не толькі прыгожыя інтэр'еры, але і сучаснае абсталяванне, неабходныя элементы безбар'ернага асяроддзя. Да паслуг наведвальнікаў —

трэнажорная зала, камп'ютарны клас, майстэрня для працоўнай адаптацыі інвалідаў, пакой рэлаксацыі. Акрамя таго, на базе цэнтру будуць працаваць гурткі і клубы па інтарэсах.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ДНІ АДЧЫНЕННЫХ
ДЗВЯРЭЙ —
У ХРАМЕ НАВУКІ

У рамках святых мерапрыемстваў, прысвечаных Дню беларускай навукі, з 18 па 31 студзеня Музей гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі праводзіць «Дні адчыненых дзвярэй». З 9.30 да 13.00 і з 14.00 да 17.30 штодня ўсе ахвотныя могуць яго наведаць.

У музеі на плошчы каля 250 кв. м. размешчана больш за 3,5 тыс. экспанатаў, якія адлюстроўваюць гісторыю станаўлення і развіцця навукі ў Беларусі, стварэнне і развіццё навуковых напрамкаў, станаўленне акадэмічных навуковых школ у галіне прыродазнаўчых, тэхнічных, медыцынскіх і гуманітарных навук, дасягненні беларускіх вучоных, міжнародныя навуковыя сувязі, пытанні дзяржаўнага кіравання навукай.

Музей гісторыі НАН Беларусі размешчаны ў сталіцы на праспекце Незалежнасці, 66. Наведванне бясплатнае. Для правядзення групавых экскурсій патрабуецца папярэдняе дамоўленасць.

Па падрабязную інфармацыю і для папярэдняга запысу можна звяртацца па тэлефонах: +375 17 2841452, +375 17 2842456.

Надзея НІКАЛАЕВА.

■ **Зімовыя нюансы****АЎТАЎЛАДАЛЬНІКАМ
«ПРАПІШУЦЬ» СВОЕЧАСОВА
АДКОПВАЦЬ УЛАСНАЕ АЎТО**

Такім чынам, у нашай краіне плануецца ўвесці адказнасць за непрыбраны снег вакол асабістага аўтатранспарту, паведаміў міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Аляксандр ЦЕРАХАЎ.

тэрыторыі. Атрымліваецца, што сяброўства з лапатай для кіроўцаў ад добраахвотнага парыву прыойдзе ў разрад абавязкаў, удакладняе сваю пазіцыю міністр.

А праблема прыборкі двароў ад снегу застаецца актуальнай і сёння. «Магістральныя вуліцы ўжо ў прынцыпе ачышчаны, не было дапушчана сур'ёзных збояў у руху грамадскага транспарту. Але дваровыя тэрыторыі, стаянкі аўтатранспарту ўяўляюць для нас пэўную праблему. Асабліва востра яна стаіць у Мінску», — кажа кіраўнік міністэрства.

У сваёй большасці людзі пачулі заклік і выйшлі на расчыстку. Але, на жаль, засталіся і нядбайныя гараджане, да якіх неабходна выкарыстоўваць меры адміністрацыйнага ўздзеяння. «Ёсць аўтамабілі, якія не проста пакідаюць уначы пастаяць у дварах, але кідаюць іх на тры ці нават сем дзён, а асобныя не выязджалі з пачатку зімовага перыяду», — растлумачыў сітуацыю міністр.

Новыя нормы не накіраваны на тое, каб па-максимуму штрафоваць парушальнікаў. «Мы хочам, каб грамадзяне выходзілі і прыбіралі тэрыторыю вакол сваіх аўтамабіляў. І тым самым зрабілі жыццё прасцейшым і сабе, і сваім суседзям», — сказаў Аляксандр Церахаў.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@viazda.by**АД ПАЗДЗЕННЯ НАЛЕДЗІ
ПАЦЯРПЕЛІ ДЗЕЦІ**

Першы выпадак адбыўся ў Ленінскім раёне на праспекце Ракасоўскага. З казырка балкона жыллага шматкватэрнага дома наледзь упала на руку дзіцяці 2007 года нараджэння. У выніку яно атрымала пералом пальца левай рукі і было шпіталізавана. Другі выпадак меў месца ў Фрунзэнскім раёне па вуліцы Гарэцкага. На гэты раз адбылося падзенне снегу з элементаў будынка гіпермаркета «Гіпа» на галаву дзіцяці 2002 года нараджэння. Яго таксама шпіталізавалі з ударамі мяккіх тканак галавы.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@viazda.by**ТАЛАКОЙ СУПРАЦЬ СУМЁТАЎ**

У Гомелі супрацоўнікі дзяржаўнага прадпрыемства «ГарСАП», якое адказвае за санітарны стан вуліц, выйшлі на расчыстку дарог у гадзіну ночы з пятніцы на суботу. Удзень у суботу на расчыстцы дарожнага палатна ў сталіцы рэгіёна працавалі чатыры званы, ці 24 адзінкі спецыяльнай тэхнікі. Гэта была ўжо другая змена: кіроўцаў першай змянілі проста на маршрутах.

Да таго ж, расказаў дырэктар «ГарСАПа» Аляксандр СІВАКОЎ, уручную снег на вуліцах абласнога цэнтру прыбіралі 134 супрацоўнікі прадпрыемства, у дапамогу якім накіравалі 50 байцоў вайсковай часці 5525.

У нядзелю ў Гомелі з-за моцных ападкаў кіраўнікі некаторых іншых арганізацый таксама адмянілі выхадны дзень. Камунальнае жыллёвае эксплуатацыйна-рамонтнае прадпрыемства «Савецкае» звярнулася да жыхароў горада.

— Мы размясцілі аб'явы з кантактнымі тэлефонамі і адрасамі, дзе можна атрымаць інвентар для прыборкі вуліц. Людзі ўзяліся за лапаты і сталі дапамагаць, — расказаў дырэктар КЖЭРП «Савецкае» Міхаіл ПРУС.

Добраахвотнікі з ліку актывістаў Гомельскай гарадской арганізацыі ГА «БРСМ» — больш за 100 чалавек — дапамагалі ўбіраць снег у дварах прыватных жылых дамоў і на прысядзібных участках. У мясцовай прэсе змясцілі тэлефон «гарчай лініі» і прымалі заяўкі ад гараджан, якім патрабуецца дапамога ў прыбіранні снегу. Тэлефанавалі галоўным чынам інваліды, ветэраны Вялікай Айчыннай вайны і адзінокія пенсіянеры.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@viazda.by